

Gabriela Nowak

Spółdzielnia Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua w Płocku (1949-1969)

Nasze Korzenie 6, 101-105

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Spółdzielnia Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua w Płocku (1949-1969)

Spółdzielnia Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua w Płocku została założona 1 lipca 1949 roku. Powstała przy czynnym i wydatnym poparciu Okręgowego Komitetu Żydowskiego w Płocku (zalegalizowanego przez Starostę Powiatowego 14 VIII 1945), występującego w charakterze reprezentanta praw byłej Gminy Wyznawczej Żydowskiej.

W lokalu przy ul. Sienkiewicza 45 odbyło się 5 maja 1949 roku walne zebranie założycieli Spółdzielni Pracy w Płocku.¹ Na zebraniu obecni byli przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Żydowskiego w Warszawie Leon Lew, prezes Komitetu Żydowskiego w Płocku Alfred Blay i 17 założycieli spółdzielni (zarazem przyszłych udziałowców): Szyja Buch, Kalia Buch, Estera Eisenman, Motek Fabian, Szlama Fortepian, Jakub Fuks, Helena Grabowska, Abram Papierczyk, Szyja Papierczyk, Hersz Szerman, Dasza Szymanowska, Maria Zajączkowska, Janusz Magiera, Leon Kursztejn, Maria Rotenberg, Hanka Goldman i Ide Motyl (jako jedyny pochodzący z Gostynina).² Na wniosek Szyi Papierczyka jednogłośnie przyjęto propozycję, by spółdzielnia nadać nazwę „Spółdzielnia Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua”³. Miała ona zatrudniać swoich członków w dziewiarstwie, pończosznictwie i krawiectwie. Taki, a nie inny profil działalności spółdzielni podyktowany był względami czysto praktycznymi – nauka w dziewiarstwie trwała stosunkowo krótko. Nie bez znaczenia był również fakt, że „dysponowano” wówczas kilkoma fachowymi krawcami. W tajnym głosowaniu do rady nadzorczej wybrano Szyję Bucha (12 głosów), Esterę Eisenman (11 głosów) i Hersza Szermana (11 głosów), do zarządu zaś – Szyję Papierczyka, Janusza Magierę i Helenę Grabowską (wszyscy uzyskali po 16 głosów). Omówiono zarazem plan działalności gospodarczej i preliminarz budżetowy. Postanowiono rozwijać działalność gospodarczą spółdzielni w oparciu przede wszystkim o zorganizowanego klienta, jak organizacje spółdzielcze, samorządowe, zawodowe i instytucje państwowe. Przyjęto globalną kwotę obrotu spółdzielni za jeden kwartał na sumę 2 500 000 zł. Walne Zgromadzenie upoważniło zarząd do zaciągnięcia pożyczki w Banku Produktywizacji dla Żydów w Warszawie do wysokości 3 000 000 zł, motywując to potrzebą urządzenia inwestycji na kwotę co najmniej 1 600 000 zł, a na kapitał obrotowy przeznaczenia kwoty 1 000 000 zł. Na zebraniu podpisano statut (na podstawie wzorcowego statutu spółdzielni pracy wydanego przez Związek Rewizyjny Spółdzielni RP) i złożono deklaracje członkowskie.⁴ Wpisano

1. Archiwum Państwowe w Płocku (dalej: APP), Spółdzielnia Pracy Przemysłu Dziewiarskiego Stilana w Płocku (dalej: Stilana), sygn. 2, k. 1.

2. APP, Stilana, sygn. 1, k. 1.

3. Gerszon Dua-Bogen (1892-1948) – polski działacz komunistyczny żydowskiego pochodzenia.

4. Statut spółdzielni zarejestrowano w Sądzie Powiatowym w Płocku 29 III 1951 pod nr. R.S.-III-280.

Legitymacja pracownicza Zofii Chabowskiej.

Akademia po walnym zgromadzeniu członków, 1953.

Występ chóru, 1953.

we dla każdego przystępującego do spółdzielni miało wynosić opłatę jednorazową (bezzwrotną) w wysokości 500 zł; udział każdego udziałowca określono na sumę 5000 zł. Kierownikiem Spółdzielni Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua został Szyja Papierczyk.

W trosce o ułatwienie procesu produktywizacji Żydów Okręgowy Komitet Żydowski postanowił przeznaczyć opuszczoną nieruchomość przy ul. Kwiatka 7 na cele spółdzielni, która w chwili powstania nie posiadała lokalu niezbędnego do rozpoczęcia produkcji. Nieruchomość stanowiła własność Gminy Żydowskiej w Płocku i była przed wojną użytkowana jako dom modlitwy. Postanowieniem Sądu Grodzkiego w Płocku Okręgowy Komitet Żydowski został, jako następca prawny Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, wprowadzony w posiadanie tejże nieruchomości, która przedstawiała się w przeważającej części tylko jako mury zewnętrzne, gdyż wnętrze zostało przez okupanta niemieckiego prawie w całości zniszczone. 1 lipca 1950 roku Okręgowy Komitet Żydowski, reprezentowany przez Abrama Papierczyka, Izraela Nachmanowicza i Jerzego Margulina, zawarł umowę ze Spółdzielnią Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua, reprezentowaną przez Szyję Papierczyka, na mocy której spółdzielnia przejęła w zarząd i użytkowanie nieruchomość miejską przy ul. Kwiatka 7 na okres od 1 lipca 1950 do 1 lipca 1965. Wobec braku funduszy kapitalny remont, który do lipca 1950 roku pochłonął ponad 840 000 zł, został przeprowadzony kosztem spółdzielni. Dzięki pomocy finansowej z zewnątrz nabyto maszyny dziewiarskie i minimalne wyposażenie niezbędne do uruchomienia produkcji artykułów dziewiarskich.

Pomieszczenia spółdzielni w lokalu przy Kwiatka 7 były dość skromne. Główne miejsce przypadło w udziale hali produkcyjnej, z pomieszczeń biurowych wygospodarowano miejsce na świetlicę, która pełniła także funkcję stołówki pracowniczej. Początkowo funkcjonowały tu dwa działy: dziewiarski i krawiecki. Ze względów technicznych dział krawiecki został zlikwidowany (w lipcu 1950) i połączony ze Spółdzielnią Krawców Ubiór w Płocku. Do działalności spółdzielni należała produkcja masowa i świadczenie usług. W produkcji masowej wyrabiano artykuły dziewiarskie z przędzy wełnianej i bawełnianej, np. trykotaże męskie, damskie, dziecięce, artykuły niemowlęce, sportowe i inne. Punkt usługowy (uruchomiony w listopadzie 1950) przyjmował zamówienia z powierzonego materiału, przeprowadzał naprawy wyrobów dziewiarskich i świadczył usługi w zakresie podnoszenia oczek u pończoch.⁵ W drugiej połowie 1953 roku zorganizowano własną sieć handlową, mieszczącą się w budynku spółdzielni. Sieć handlowa rozprowadzała własną gotową produkcję. Spółdzielnia miała także punkt przyjęć na Nowym Rynku (jatką nr 6), która to placówka uruchomiona została w 1953 roku, oraz punkt usługowy zajmujący się przyjmowaniem i wydawaniem napraw dziewiarskich i podnoszeniem oczek w lokalu przy ul. Stalina 1 w Gostyninie, którego właścicielem był Władysław Dutkowski (na podstawie umowy z 15 III 1953). W marcu 1963

roku spółdzielnia uruchomiła kolejną placówkę usługową. Oficjalnego otwarcia dokonał kierownik Referatu Przemysłu Zenon Plis, w obecności ówczesnego prezesa spółdzielni Bolesława Ciesielskiego i kierownika technicznego, Bogumiły Wasińskiej. Lokal wyposażony w niezbędne maszyny mieścił się w pobliżu spółdzielni przy ul. Kwiatka. Placówka ta specjalizowała się w wyrabianiu z powierzonych materiałów swetrów, bluzek, garsonok, czapek wełnianych, rękawic, szalików i nauszników męskich, damskich i młodzieżowych. Jednocześnie wykonywała przeróbki i artystyczne cerowanie odzieży oraz repasację skarpet i pończoch. Warto zaznaczyć, że wyroby te cechowała wysoka jakość i stosunkowo przystępna cena.

Według danych z 1968 roku zakład produkcyjny spółdzielni miał wydziały: przygotowania produkcji, dziewiarnie, krajalnię, szwalnię, wykańczalnię i kontrolę techniczną. Produkcja oparta była na przędzy bawełnianej, wełnianej czesankowej, wełnianej zgrzebnej, sztucznym jedwabiu włókienniczym, torlenie, anilanie i innych włóknach syntetycznych. Obejmowała całą gamę wyrobów dziewiarskich we wszystkich grupach asortymentowych – były to krótkie serie niepowtarzające się, co było spowodowane w głównej mierze koniecznością dostosowania produkcji do wymogów rynku i mody. Produkcja roczna w sztukach wynosiła średnio od 130 do 160 tysięcy różnych wyrobów, obejmujących od 30 do 50 rodzajów.⁶ Co roku do produkcji wchodziło kilkanaście nowych wzorów, przy opracowywaniu których korzystano z konsultacji artysty plastyka. Nie dziwi zatem, że wzory przedstawione przez spółdzielnię podczas Dni Płocka w czerwcu 1963 roku, w ramach wystawy artykułów pochodzących z płockich spółdzielni, zyskały bardzo pozytywną ocenę fachowców i zwiedzających.⁷

Do najważniejszych odbiorców produkcji Spółdzielni Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua należały Hurtownia Spółdzielczego Przedsiębiorstwa Handlu i Usług w Warszawie, Hurtownia Międzypowiatowa Wojewódzkiego Związku Gminnych Spółdzielni w Płocku, Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni Zakład Handlu we Wrocławiu i Związek Spółdzielni Spożywców Społem Biuro Handlu w Białymstoku.

Sukcesywny wzrost produkcji miał bezpośredni związek ze stałym rozwojem parku maszynowego. W 1950 roku nabyto szpulmaszynę i maszynę saneczkową oraz nawiązano kontakt z oddalonym od Płocka o 20 km Felicjanowem, co zaowocowało współpracą z wykwalifikowanymi osobami obsługującymi 2 maszyny dziewiarskie. W roku następnym nabyto dwuigłówkę, owerlok i szpulmaszynę, w 1957 roku – maszyny saneczkowe i szwalnię, w 1958 – 2 owerloki, w 1959 – 2 maszyny dziewiarskie saneczkowe, w 1960 – 2 owerloki, 1 interlock i krajarkę elektryczną (zakup interlocka i jego uruchomienie pozwoliło unowocześnić produkcję – wprowadzono bowiem nowe asortymenty popularnej na rynku odzieży z dzianiny). W 1962 roku zakupiono maszynę szwalniczą dwuigłową, interlock i owerlok, w 1963 roku – 2 owerloki, maszynę dziewiarską

5. APP, Stilana, sygn. 3, k. 31.

6. APP, Stilana, sygn. 280, k. 2.

7. „Spółdzielczość Pracy” 1963, nr 30, s. 2.

i cewiarę stożkowo-krzyżową, co stworzyło warunki do wzrostu wydajności pracy i możliwość większego przerobu przedź cienkich. W 1965 roku nabyto m.in. maszynę dziewiarską saneczkową i maszynę szyjącą wieloczynnościową, w 1966 – maszynę szwalniczą, w 1967 – dziewiarke saneczkową i maszyny dwuigłowe.⁸ W 1968 roku na park maszynowy składały się: 2 maszyny do pasmowania, 3 maszyny do szpulowania, 3 maszyny dziewiarskie interlock, 13 maszyn dziewiarskich saneczkowych, 9 maszyn szyjących owerlok i 9 maszyn szyjących stebnowych.⁹

Systematycznie wzrastało zatrudnienie w spółdzielni, które początkowo wynosiło niespełna 10 osób. Przykładowo, zatrudnienie na 31 grudnia 1953 wynosiło 55 osób, na 31 grudnia 1954 – 58 osób, na koniec roku 1955 – 64 osoby. W 1958 roku spółdzielnia zatrudniała 78 osób, w 1962 roku – 80. Stan zatrudnienia na koniec roku 1968 wynosił 98 osób, w tym 76 członków spółdzielni. Zatrudnionymi były prawie same kobiety. Jak donosiła żartobliwie prasa, w 1963 roku na 75 pracowników było tylko kilku reprezentantów gorszej połowy rodu ludzkiego.¹⁰

W zakresie funkcjonowania spółdzielni istotne miejsce zajmowała działalność o charakterze kulturalno-oświatowym, realizowana w ścisłej współpracy z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Żydów w Płocku. Prowadzono wspólną świetlicę wyposażoną w pianino, scenę i bibliotekę, która w końcu 1951 roku liczyła już 563 tomy. Urządzano wspólne wieczory świetlicowe poświęcone zagadnieniom aktualnym, akademie m.in. z okazji rocznicy powstania w getcie warszawskim i święta Pierwszego Maja oraz współpracowano z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, które przysyłało referentów dla wygłaszania odczytów. Prenumerowano prasę, organizowano wyjścia do teatru i kina, redagowano (choć nieregularnie) gazetkę ścienną. W 1961 roku zorganizowano członkom i pracownikom spółdzielni wyjście na występ kabaretu Szpak, operetkę *Król włóczków*, w 1962 roku – na operetkę *Życie paryskie* i sztukę teatralną *Mąż i żona*.¹¹ W 1968 roku brali oni udział w koncercie z okazji Święta Kobiet w Kinie Przedwiośnie, występie Teatru Ziemi Pomorskiej pt. „Wodewil warszawski” i recitalu piosenkarским J. Pietrzaka w Płockim Domu Kultury.¹² Spółdzielnia miała także własną sekcję pingpongową. Ponadto chór i zespół teatralny, następnie także zespół taneczny. Zespoły spółdzielni były jednymi z najbardziej aktywnych zespołów na terenie miasta i powiatu – brały udział w eliminacjach wojewódzkich różnego rodzaju i osiągały bardzo dobre wyniki. Sukcesem zespołu teatralnego był m.in. udział w eliminacjach wojewódzkich w ramach Festiwalu Sztuk Polskich w 1952 roku. W 1954 roku zorganizowano zespół instrumentalny i dziecięcy zespół taneczny. W 1958 roku przy spółdzielni uruchomiono punkt biblioteczny Biblioteki Okręgowej Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Pracy w Warszawie (funkcjonujący do 1960 r.).

8. APP, Stilana, sygn. 5, k. 6, 72, 108, 179; sygn. 3, k. 84, 138, 169, 201.

9. APP, Stilana, sygn. 280, k. 3.

10. „Spółdzielczość Pracy” 1963, nr 30, s. 2.

11. APP, Stilana, sygn. 3, k. 240.

12. APP, Stilana, sygn. 5, k. 215.

Przerwa śniadaniowa na tyłach budynku spółdzielni; od lewej: Zofia Chabowska, Walentyna Piwińska, Maria Orłowska, Jadwiga Frede, 1956.

Spotkanie gwiazdkowe, 1962.

Budynek spółdzielni, lata 50.

Zofia Chabowska podczas pracy przy maszynie dziewiarskiej, po 1955.

**Członkowie Spółdzielni Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua w Płocku w latach 1949-1968
(na podstawie rejestru członków, sygn. 284)**

Imię i nazwisko	Zawód	Rok rozpoczęcia członkostwa
Zofia Adamus	krawcowa	1966
Kazimierz Aleksandrowicz	technik elektryk	1967
Henryk Ambroziak	dziewiarz	1957
Kamila Bielicka	pracownik fizyczny	1961
Daniela Bromczewska	księgowa	1955
Zofia Chabowska	dziewiarz	1952
Zofia Cieślak	szwaczka	1951
Bolesław Ciesielski	pracownik umysłowy	1957
Teresa Cybulska	dziewiarz	1952
Bogumiła Danielewska	technik dziewiarski	1952
Grażyna Danielewska	nauczycielka	1953
Irena Dorywalska	dziewiarz	1952
Maria Drzewiecka	dziewiarz	1956
Elżbieta Eizenman	szwaczka	1949
Stefan Filanowski	dziewiarz	1950
Maria Fortas	pasmowacz	1951
Szlama Fortepian	dziewiarz	1949
Jadwiga Frede	szpulowacz	1956
Irena Fuz	pracownik fizyczny	1951
Genowefa Garnowska	bez zawodu	1965
Teresa Gawecka	dziewiarz	1955
Franciszka Gątarek	pasmowacz	1957
Irena Gątorska	pracownik fizyczny	1956
Irena Gierczak	pracownik fizyczny	1959
Genowefa Gil	bez zawodu	1965
Sabina Goc	szwaczka	1951
Maria Gorczyca	pracownik fizyczny	1960
Helena Gruszczyńska	pasmowacz	1951
Pejsach Grzebień	dziewiarz	1949
Feliks Herman	dziewiarz	1950
Wanda Herman	krawcowa	1965
Henryk Jachno	technik młynarski	1951
Łucja Jakubowska	dziewiarz	1957
Jadwiga Jastrzębska	krawcowa	1956
Danuta Jezierska	szwaczka	1959
Jadwiga Jędrzejewska	bez zawodu	1965
Helena Kamińska	bez zawodu	1966
Helena Kapuścińska	dziewiarz	1952
Lucyna Karolak	handlowiec	1961
Urszula Karpińska	krawcowa	1960
Zofia Kierzkowska	dziewiarz	1967
Halina Klimowska	bez zawodu	1965
Irena Klus	pracownik fizyczny	1960
Grażyna Kozłowska	technik administracji	1961
Maria Krawczyk	krawiec	1960
Krystyna Krawczyńska	pracownik fizyczny	1960
Wanda Kubińska	bez zawodu	1966
Zofia Kulasińska	krawcowa	1966
Zofia Lewandowska	dziewiarz	1952
Meilech Luszyński	dziewiarz	1950

Imię i nazwisko	Zawód	Rok rozpoczęcia członkostwa
Zenobia Łukaszewska	pracownik fizyczny	1959
Franciszek Mackiewicz	dziewiarz	1957
Jerzy Margulin	pracownik umysłowy	1950
Wanda Margulin	dziewiarz	1950
Jadwiga Maślankowska	dziewiarz	1954
Jadwiga Mikołajczyk	szpulowacz	1955
Leokadia Mikołajczyk	technik technolog	1968
Juda Motyl	bez zawodu	1949
Marta Motyl	sprzedawca	1958
Alicja Mulczyńska	technik dziewiarski	1965
Antoni Mulczyński	dozorca	1950
Gucia Nadulek	szwaczka	1961
Władysława Obarowska	bez zawodu	1966
Jadwiga Obrębska	dziewiarz	1950
Maria Orłowska	pracownik fizyczny	1960
Janina Ostrowska	dziewiarz	1951
Ryszard Ostrowski	dziewiarz	1952
Helena Otceten	bez zawodu	1956
Lucyna Pawłowicz	dziewiarz	1967
Aleksandra Piasecka	szpulowacz	1956
Walentyna Piwińska	krawcowa	1956
Maria Płasińska	szpulowacz	1950
Irena Rybicka	pracownik fizyczny	1956
Sabina Segień	bez zawodu	1967
Wanda Siecińska	pracownik umysłowy	1967
Eugenia Siudek	pracownik fizyczny	1956
Stanisława Skierska	pracownik fizyczny	1961
Rozalia Skrok	szpulowacz	1956
Elżbieta Stańczak	szpulowacz	1951
Helena Stołowska	dziewiarz	1950
Danuta Szewczyk	dziewiarz	1959
Weronika Szymelfeng	szpulowacz	1951
Barbara Śliwińska	pracownik fizyczny	1954
Zofia Śmigąła	dziewiarz	1957
Stanisława Tokarska	bez zawodu	1968
Hanna Trzeciak	bez zawodu	1966
Czesława Trzińska	szwaczka	1958
Bogumiła Urbaczka	technik technolog	1965
Jan Wieczorkiewicz	mechanik	1960
Mieczysław Wiśniewski	pracownik umysłowy	1967
Stanisław Wiśniewski	księgowy	1962
Bożena Wojtas	krawiec	1960
Franciszek Wójcik	dziewiarz	1956
Wanda Wójcik	dziewiarz	1951
Janina Wyrzykowska	krawcowa	1955
Stanisława Załęska	bez zawodu	1964
Barbara Zielińska	dziewiarz	1956
Halina Ziemińska	pracownik fizyczny	1956
Kazimierz Żurawski	bez zawodu	1957

Wycieczka członków i pracowników spółdzielni do Wieliczki, 1953.

Na marginesie wspomnieć można, że na terenie spółdzielni działały organizacje polityczne i społeczne: Podstawowa Organizacja Partyjna, Koło Związku Młodzieży Polskiej, Koło Ligi Kobiet i Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

W spółdzielni prowadzono także akcję socjalną: opłacano należności za przedszkola i żłobki, udzielano zapomogi okolicznościowe i losowe oraz dofinansowywano remonty mieszkań, a także organizowano kolonie letnie dla dzieci, wczasy wypoczynkowe, organizowano obchody świąt państwowych i okolicznościowych (np. Choinki Noworocznej, 8 Marca, Międzynarodowego Dnia Dziecka). Organizowano liczne wycieczki: w czerwcu 1951 roku do Lublina i Majdanka, w 1958 roku w ramach wczasów świątecznych urządzono wycieczkę krajoznawczą w okolicy podgórskie. W 1959 roku zorganizowano wycieczkę na Pojezierze Mazurskie, w roku 1960 wycieczkę krajoznawczą na Dolny Śląsk, w 1962 roku – do Czechosłowacji. W 1968 roku odbyła się czterodniowa wycieczka na trasie Płock – Oświęcim – Zakopane – Kraków – przełom Dunajca.¹³

Na zakończenie wypadu poświęcić nieco uwagi samemu lokaliowi przy ul. Kwiatka 7. Już 27 maja 1955 roku Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Płocku (Referat ds. Wyznań) wezwało do złożenia dowodu, że Okręgowy Komitet Żydowski w Płocku był prawnym następcą byłej Gminy Wyznaniowej Żydowskiej. Pomimo okazania dowodu z akt sądowych, PMRN 6 lipca podjęło uchwałę, na mocy której budynek przy ul. Kwiatka został oddany Miejskiemu Zarządowi Budynków Mieszkalnych w Płocku. Przy przekazywaniu obiektu kierownictwo spółdzielni wniosło zastrzeżenie, że domaga się honorowania umowy zawartej z byłym Okręgowym Komitetem Żydowskim w Płocku, jednakże prezydium nie tylko nie zgodziło się z tym stanowiskiem, lecz zamierzało dochodzić od spółdzielni czynszu za lata ubiegłe. Ponieważ jednak obiekt był w poważnym stopniu zdewastowany przez okupanta, a spółdzielnia poddając go kapitalnemu remontowi uchroniła go od całkowitej ruiny, odstąpiono od roszczeń. Po przejęciu nieruchomości pod administrację Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych, 12 grudnia 1955 roku została podpisana umowa najmu (obowiązująca od 1 stycznia roku przyszle-

go) ze spółdzielnią, reprezentowaną przez jej kierownika Szyję Pa-pierczyka i głównego księgowego Izraela Nachmanowicza, obowiązująca na okres jednego roku z możliwością przedłużenia. W 1960 roku założono księgę wieczystą (na wniosek Wydziału Finansowego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie), w której jako właściciel nieruchomości przy ul. Kwiatka 7, „dawniej będącej własnością gminy wyznaniowej żydowskiej” figurował, z tytułu zasiedzenia, Skarb Państwa. W 1962 roku obiekt został wpisany do rejestru zabytków (nr rej. 513/62).¹⁴

Uchwałą Walnego Zgromadzenia 30 maja 1969 roku w sali Płockiego Domu Kultury dokonano modyfikacji statutu spółdzielni.¹⁵ Po dwudziestu latach działalności zmieniono jej nazwę na „Spółdzielnia Pracy Przemysłu Dziewiarskiego Stilana w Płocku”.¹⁶

14. Na podstawie dokumentacji płockiej delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie.

15. Nowy statut spółdzielni wprowadzono w 1962 r. w oparciu o wzór ustalony przez Centralny Związek Spółdzielni Pracy wg instrukcji CZSP z 3 II 1962, znak: S0-1/62.

16. APP, Stilana, sygn. 5, k. 255.

Internetowe Wydanie

Oryginalne igły dziewiarskie ze Spółdzielni Pracy Dziewiarskiej im. Gerszona Dua w Płocku.

13. APP, Stilana, sygn. 3, k. 149, 178, 240; sygn. 5, k. 215.